

Ekstremizam i terorizam

Vrsta: SeminarSKI | Broj strana: 15 | Nivo: Fakultet za bezbjednost

Ekstremizam i terorizam

Rezime

U radu su analizirani ekstremizam i terorizam međunarodnog značaja sa aspekta onih njihovih manifestacija koje najozbiljnije ugrožavaju ustavni poredak i bezbednost države ili drugog odgovarajućeg entiteta. Konkretno, sagledani su pojam i oblici ispoljavanja unutrašnjeg ekstremizma i terorizma, kao i fenomeni ilegalnih organizovanih skupina (grupa i organizacija), odmetništvo, pojedinačni akti nasilja (atentati, otmice i sabotaze), zavereničko-prevratnička dejstva, izazivanje građanskog rata i internacionalizacije unutrašnjeg sukoba i inostrane intervencije. Najzad, pošto je evidentno da prisustvo bilo kog oblika međunarodnog terorizma ohrabrujuće deluje i na sve unutrašnje ekstremiste i teroriste, u najkraćem su prikazani transnacionalni i međudržavni terorizam i njihove refleksije na unutrašnju bezbednost.

KLJUČNE REČI : Političko nasilje, ekstremizam, terorizam, sabotaza, odmetništvo, zavera, prevrat, građanski rat.

1. Pojam i vrste ispoljavanja ekstremizma i terorizma

Termin "ekstremizam" (od lat. *extremum*, što znači krajnost, isključivost) je sinonim za jednostranost, isključivost, nepomirljivost i netrpeljivost, dok pod političkim ekstremizmom podrazumevamo shvatanja i ponašanja koja bitno i znatno odstupaju od konvencionalnih, društveno prihvatljivih političkih stavova i ponašanja. U skladu sa tim može se zaključiti da ekstremizam u širem smislu reči, obuhvata sva politička shvatanja i ponašanja (pojedinaca, grupa, organizacija) koja drastično odstupaju od onoga što je prihvatljivo, legalno i legitimno u političkim odnosima i borbama unutar jednog demokratskog društva. U užem smislu, pod ekstremizmom se podrazumeva spremnost na upotrebu nasilja i uopšte najgrubljih metoda i sredstava radi ostvarenja sopstvenih političkih ciljeva. Ovakva ponašanja redovno izazivaju ozbiljne političke i bezbednosne probleme u svakom društvu.

Kao izrazito negativna i po društveno i državno uređenje u celini razarajuća pojava, ekstremizam se u praksi različito ispoljava. Vidovi ispoljavanja se najopštije mogu podeliti na: 1) klerošovinizam i verski fanatizam (ekstremizam u međuverskim odnosima) 2) ekstremni nacional-šovinizam (ekstremizam u međunacionalnim odnosima); 3) regionalni partikularizam i separatizam; i 4) totalitarizam (ekstremizam iz redova totalitarnih i antidemokratskih političkih organizacija i pokreta). S pravom se smatra da svaki politički ekstremizam predstavlja negaciju demokratske ustavne države, a bez obzira na to kako se u praksi manifestuje (rasizam, nacional-šovinizam, ksenofobija i sl.).

Pored legalnih političkih sredstava ekstremisti u realizaciji sopstvenih namera koriste i druga sredstva, kao što su subverzivna propaganda i saradnja sa stranim obaveštajnim službama i drugim stranim političkim subjektima (organizacijama političke emigracije, međunarodnim terorističkim organizacijama i dr.). Za nosioce ekstremizma karakteristično je i obaveštajno delovanje prema institucijama političkog sistema države čiji ustavom utvrđeni poredak ugrožavaju. Osnovni cilj tog delovanja je u funkciji kontraobaveštajnog delovanja, tj. ofanzivnog prodora u pomenute institucije radi dolaženja do podataka o tome koliko te institucije znaju o samim ekstremistima. Ostali ciljevi su uglavnom vezani za potrebe propagandno-psihološkog delovanja ekstremista, odnosno za pokušaje kompromitovanja predstavnika sistema, za unošenje nespornazuma, zabuna i podsticanje neloyalne konkurencije unutar institucija sistema,

odnosno za njegovo “zapošljavanje” samim sobom a ne borbom protiv ekstremista. Prisutna je i saradnja sa nosiocima klasičnog kriminaliteta u zemlji i inostranstvu, radi dolaska do materijalnih sredstava, oružja i vršenja terorističkih i drugih ekstremističkih akcija.

Sa ovog stepena političko nasilje prerasta u terorizam (“stavljanje ljudi u stanje straha od smrti”). U najširem političkom smislu, terorizam se shvata kao metod političke borbe za koji je karakteristična upotreba sistematskog nasilja sračunatog na intimidaciju (zastašivanje) protivnika i slamanje njegovog otpora. U tom smislu i sam termin terorizam predstavlja kovanicu sastavljenu od reči “teror” (od francuske reči terreur koja znači sejanje straha) i sufiksa “izam”. U suštini, terorizam je uvek politički motivisano nasilje, odnosno samo onaj teror koji u svom biću sadrži socijalno-psihološku (političku) komponentu. Možemo zaključiti da terorizam predstavlja planski akt nasilja ili pretnje primenom nasilja koje preduzimaju određene društvene grupe s ciljem da utiču na društveni i politički život jedne zajednice u pravcu osvajanja ili očuvanja vlasti. Suština terorizma je u planskom instrumentalizovanju nasilja koje ima za cilj da tzv. efektom rezonanse utiče na što je moguće širi krug ljudi – kod protivnika da izazove strah i nesigurnost, istomišljenike da ohrabri, a neutralne da animira. Zbog toga svaki teroristički akt predstavlja svojevrsnu “propagandu delom” koju akteri javno promovišu, tj. prihvataju odgovornost za njegovo izvršenje. Naime, ekstremisti kao politička manjina žele da nateraju većinu populacije da prihvati njihove zahteve služeći se terorom, pri čemu se atentati i korišćenje mina i drugih eksplozivnih naprava koriste za izazivanje panike u javnosti. Ugrožavanjem normalnog života ljudi, javno mnjenje postepeno gubi poverenje u sposobnosti državnih organa. Stvorenu psihozu straha u populaciji, često koriste i apolitične (kriminalne) grupe za vršenje kriminalnih aktivnosti pod okriljem terorista. Ako u ovim fazama dožive uspeh, politički ekstremisti pristupaju buntu, tj. planiraju i izvedu organizovanu oružanu pobunu, koja ima za cilj secesionizam, pod čime se podrazumeva gubljenje administrativne i političke kontrole države nad delom svoje teritorije.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com